

Digitales Brandenburg

hosted by **Universitätsbibliothek Potsdam**

Sefer Qiryah ne'emanah

kolel Nevi'im u-khetuvim

Sefer Yehoshu'a

Shelomoh ben Yitshaq

Fyorda, 5565 [1804/1805]

IT

urn:nbn:de:kobv:517-vlib-9618

אפרים בהוך גחלת בני-מנשה
כל-הערים וחריהן : (י) ולא
הורישו את-הבנעני היושב
בגור וישב הבנעני בקרב
אפרים עד-היום הזה ויהי
למס-עבד :

ז (א) ויהי הגורל למטה
מנשה כיהוא בכור יוסף
למכיר בכור מנשה אבי
הגלעד כי הוא היה איש
מלחמה ויהי לו הגלעד והבשן :
(ב) ויהי לבני מנשה הנותרים
למשפחתם לבני אביעזר
ולבני חלק ולבני אשריאל
ולבני שכם ולבני חפר ולבני
שמידע אלה בני מנשה בן
יוסף הזכרים למשפחתם :

(ג) ולצלפחד בן-חפר בן-גלעד
רש"י

שטעטע, דיאאים ערכטייל דעם מנשה
ליאגן . אללע שטעטע אונד איהרע
אָפֿנע פלעצע . (י) זיאָפֿרטדיכן דען
כנעני ניצט דער צו גור וואָהנטע, דער
כנעני בליב אַלואָ אונטד אפֿרים וואָהנן ,
ב"א אויף דיון טאָג , וואָרט אַבר דינסט-
באָר צום טריבוט .

ז (א) דאָו לאָו וואָרדע נצאָגן פֿיר
דען שטאַם מנשה, ווייל ער יוספֿ'ס
ערשטגעבאָהנדנר וואָר, דעם מכיר,
מנשה'ס ערשטגעבאָהרנען, דעם פֿאַטר
גלעד'ס, וואָרדע, ווייל ער קריגריש
וואָר, גלעד אונד בשן צו טיילע .

(ב) פֿאַלגענדס אַבר וואָרד דען איבריגן
זעהנן מנשה'ס, נאָך איהרן פֿאַמיליען,
נעמליך דען זעהנן אביעזר'ס, חלק'ס,
אשריאל'ס, דען זעהנן שכם'ס, חפֿר'ס,
אונד דען זעהנן שמידע'ס, וועלכע דיא
מעגליכן נאָכקאָמן יוספֿ'ס וואָרן, נאָך
איהרן גשלעכטן . (ג) צלפֿחד זאָהן
חפֿר'ס, זאָהן גלעד'ס זאָהן מכיר'ס,
דער זאָהן דעם מנשה האַטע קיינע
זעהנע

בן-מכיר בן-מנשה לא-היו לו
באור בנים

הערים, מחובר אל פסוק ח', ושערו: זאת
נחלת מטה בני אפרים, כל הערי' וחצריהן.
ופסוק ט' עד כל הערי' כמו מאמ' מוסגר:
ז (א) כיהוא בכור יוסף, עיין להלן (י"ו)
ז' ואחרי אשר תקרא שם דע, שנתנו בקלפי אחת שם מנשה, ובקלפי שני' שני חלקי גורל בני
יוסף, והחל' אשר יא עס שם מנשה היה נחלתו, והנשאר בקלפי היה לאפרים . וזה שכתוב
כאן שחלקו כבוד למנשה, לחת לו נחלתו בגורל, ואת אשר הותר הוא לאפרים, כי מנשה
הבכור . למכיר, כתב רש"י (במדבר כ"ו כ"ד) כי בני מכיר נחלקו לשתי משפחות, האח' נקרא'
על שמו, ואחת על שם גלעד בנו . והנה ידענו כי בני גלעד לקחו חלקם בארץ כנען, וא"כ אותם
שנטלו בעבר הירדן היו משפחות מכיר . וזה שאמר הכתוב כאן למכיר, כלו' למשפחה הנקראת
על שמו היה גלעד ובשן לנחלה, כי הוא היה איש מלחמה ונחל במי'ר א"י למען יתיב נגד אויב
מכיר

אפרים ערים היו להם מובדלות מתחומן
ומובדלות בתוך נחלת בני מנשה :
ז (א) למכיר בכור מנשה . לפיכך נטל
נחלת בניו משה בעבר הירדן והיו לו
הגלעד

ז' ואחרי אשר תקרא שם דע, שנתנו בקלפי אחת שם מנשה, ובקלפי שני' שני חלקי גורל בני
יוסף, והחל' אשר יא עס שם מנשה היה נחלתו, והנשאר בקלפי היה לאפרים . וזה שכתוב
כאן שחלקו כבוד למנשה, לחת לו נחלתו בגורל, ואת אשר הותר הוא לאפרים, כי מנשה
הבכור . למכיר, כתב רש"י (במדבר כ"ו כ"ד) כי בני מכיר נחלקו לשתי משפחות, האח' נקרא'
על שמו, ואחת על שם גלעד בנו . והנה ידענו כי בני גלעד לקחו חלקם בארץ כנען, וא"כ אותם
שנטלו בעבר הירדן היו משפחות מכיר . וזה שאמר הכתוב כאן למכיר, כלו' למשפחה הנקראת
על שמו היה גלעד ובשן לנחלה, כי הוא היה איש מלחמה ונחל במי'ר א"י למען יתיב נגד אויב
מכיר

ועהנע וזאנדרן טעכטער , דויע טעכטער
 דיסן : מחלה זי געוהן זי גלע
 מלכה זאונת תהיה
 (ד) הינע זאטן פאך העו פרוסט
 זאליעזער פאך יהושע העו זארו גוים
 אונד פאך דוא פארשטן , אונד שפראכן
 דער עוויגע דאט משה בפאקלן , אונס
 איין ערבנוט צו געבן , זאונט אונד
 ברידן , מאן נאך זיינן דענוט
 נאך דעם זויש שפרובע דעם עוויגן
 איין ערבנוט אונט דען ברידן זייהרם
 פאטרם : (ה) דעם מנשה פילן זערו
 לאנד שטרובע צו , אהנע דאן לאנד גלעד
 אונד בשו יענויט דעם ירדן
 (ו) דעו דיא טעכטער דעם מנשה ערבטן
 מיט אונט דוא זעהנע : דאן לאנד
 גלעד זכר , וואורדע דען איכריג זעהנן
 מנשה'ס צו טייל : (ז) מנשה'ס גרענצע
 וואר

בנים כי אם פנות ואלה שמות
 בנהיו מחלה ונעה חגלה מלכה
 ותרצה : (ד) ותקר כנר לפני
 אלעזר הכהן ולפני יהושע בין
 נין ולפני הנשיאים לאמר יהוה
 צוה את משה להתלנו נחלה
 בחוך אחינו ויתן להם אלפי
 יהוה נחלה בחוך אחי אביהן :
 (ה) ויפלו חבלי מנשה עשרה
 לכר מארץ הגלעד והבשן אשר
 מעבר לירדן : (ו) כי בנות
 מנשה נהלו נחלה בחוך בניו
 וארץ הגלעד היתה לבני
 מנשה הנותרים : (ז) ויהי גבול

רש"י מנשה

באר

בגלעד וזכרון : (ה) ויפלו חבלי מנשה עשרה
 ששה לששה כתי חנות המנוים למעלה ולרבע
 לבנות ולמחל לא שהיה כל אחת בנות חר לנעטם
 חלל שנטלו ארבעה חלקים חלק של חביהם שהיה
 מיוצאי מצרים ולפי מניין סיוולאין ממצרים
 נתחלקה חמץ וחלקו עם אחיו בככבי חסר חביו
 שהיה גם הוא מיוצאי מצרים ושהיה בכור ונטל
 שני חלקים ועוד היה להם חלק אחי חביהם
 שמת במדבר בלא בנים ונטלו נחלה בחלקו כך
 אמרו רבותינו בכבא נפרד ולא הווקק הכתוב
 להשמיטנו מנין חלקי הככות חלל ללמד שנטלו
 חלק בכורה ולקדושת שחרן ישראל חלק ודושה
 להם מוחקת מחבותהם שאילו בני חן הכבוד
 נוטל כדאוי בכמותו וארץ הגלעד סביב הירדן
 היתה

מכניו : בכור מנשה , אשכ"י שלא מצאנו
 בנים למנשה לכד ממכיר , אשכ"י היה לו וחתו
 בילדותם : (ה) חבלי מנשה עשרה , שיתא
 דשיתא בתי חבות וארבעה דדהו כדאיתא
 בפרקי' ט' ט' (ק"ט ע"ג) . וגם לדבר בענין
 זה רב , כמו לדבר מי מבני מנשה לקחו נחלה
 בעבר הירדן ? אחרי שלא היו בני' למנשה
 לכד ממכיר , ולא למכיר לפי מגלעד , וכל
 בני גלעד גזברים כאן לוקחי נחלה בארץ
 כנען ; ואם העומדים בעבר הירדן הם בני'
 יאיר ונקראים בני מנשה , אף שהם בני יהוה
 מלך אב , כ' ש' אגוד הוליד את יאיר , ושגוב
 היה בן חרות אשר בח' לבת מכיר כמו שמש"ס
 מגלעד , ומדוע לא נמנה זכרם במקרא , ועוד כאלה ; אך אמדול כעת , למען לא
 אתרחק מאוד מגבול אשר גבלנו לנו . חבלי , כל חלק מהארץ , אס נחלת שנטו , או משפט' ,

מכלל יופי

פובדלוה , או היה חאר מברל בפלס ויהי המלצר : יז (ה) חכלי , החי"ה בפחה ,
 והמסור' עליו לית כותי , וכל בחבלי כותי , ויקרא החכל' והמחח כן לפי שהנחלה
 החלק כחכל , וכן וחבל א' : (י) מאשר

מְנַשֶּׁה מֵאֲשֶׁר הַמְכַמְחֵת אֲשֶׁר
 עַל-פְּנֵי שְׂכָם וְהַלֵּךְ הַגְּבוּל אֶל-
 הַיַּמִּין אֶל-יֹשְׁבֵי עֵין הַתְּפוּחִים ;
 (ח) לְמִנְשֵׁה הַיְּחָה אֶרֶץ הַתְּפוּחִים
 וְתְּפוּחִים אֶל-גְּבוּל מְנַשֶּׁה לְבְנֵי
 אֶפְרַיִם ; (ט) וַיֵּרֶד הַגְּבוּל נַחַל
 הַנָּהָה גִּבְעָה לַנַּחַל עָרִים הָאֵלֶּה
 לְאֶפְרַיִם בְּחֹדֶר עָרֵי מְנַשֶּׁה וְגְבוּל
 מְנַשֶּׁה מִצְפּוֹן לַנַּחַל וַיְהִי
 הַצְּאֵרָיו הַיְּמָה : (י) גִּבְעָה
 לְאֶפְרַיִם וְצִפּוֹנָה לְמְנַשֶּׁה וַיְהִי
 הַיָּם גְּבוּלוֹ וּבְאֲשֶׁר יַפְגִּיעוּן מִצְפּוֹן
 וּבִישׁוּשָׁכָר מְמוֹרָח : (יא) וַיְהִי
 לְמִנְשֵׁה בִישׁוּשָׁכָר וּבְאֲשֶׁר בֵּית-
 שָׁאן וּבְנֹתִיהָ וּיְבֻלְעָם וּבְנֹתֵיהָ
 וְאֶת-יֹשְׁבֵי דָאָר וּבְנֹתֵיהָ וַיֹּשְׁבֵי
 עֵין-הַדֹּר וּבְנֹתֵיהָ וַיֹּשְׁבֵי הָעֵנָד
 וּבְנֹתֵיהָ וַיֹּשְׁבֵי מַגְדוֹ וּבְנֹתֵיהָ
 שְׁלֹשָׁת

וואר . פאן אשר נאך מכמחת , דאן
 פאר שכם לינט , דאן ציהט זיך דיא
 גרענצע גען ימין , צו דען איינוואהנרן
 פאן עין תפוח . (ח) דיא לאנדשאפט
 תפוח גהערטע מנשה , דיא שטאט
 תפוח אבר , אן מנשה'ס גרענצע ,
 גהערטע דען קינדרן אפריים'ס .
 (ט) זאדען ציהט זיך דיא גרענצע הינאפ
 צום באך קנה . דיא שטעטע אפ זורליכן
 אופר דיועס כאסם , גהערטן אפריים ,
 אונטר דען שטעטן דעס מנשה'ס מנשה'ס
 גרענצע אבר , ציהט זיך אן דאן נערד
 ליכע אופר היין , אונד רייכט ביו אן דאן
 מעער . (י) וואס זידוערטס לאג ,
 גהערטע אפריים , אונד נערדליך מנשה ,
 דעסן גרענצע דאן מעער וואר . זי
 שטאסן גען נארדן אן אשר , אונד
 גען מארגן אן יוששכר . (יא) אין יוששכר
 אונד אשר גהערטע מנשה , בית שאן
 מיט איהרן לאנדשטעטן , יבלעם
 מיט איהרן לאנדשטעטן , דיא איינע
 וואהנר פאן דאר אונד איהרע לאנד
 שטעטע , דיא איינוואהנר פאן עין דר
 אונד איהרע לאנדשטעטע , דיא איינע
 וואהנר פאן הענד אונד איהרע לאנד
 שטעטע , דיא איינוואהנר פאן מגדו
 אונד איהרע לאנדשטעטע , אינגטליך .

באור דרייא

נקרא חבל , למי שהארץ תחלק בחבל .
 (יא) שלשת הכסת , כהרגומו מלתיך פלכין ;
 (יב) ויאל
 אפרים כעל חקון מדרום לצד הארץ שבין בני
 אפרים כעל לצד צפון : (יא) שלשת הכסת : מלתיך
 פלכין ושלשת הכמות הנוכחין בלן של דור ושל עין דור היו כמו שמופך למעלה בספר וק מלך
 77

רשי

היתה לבני מכסה הכותרים : (ח) ארץ תפוח
 הכפרים והחמרים ותפוח עצמו העיני הומה לבני
 אפרים : אל גבול מכסה . על מיצד מכסה לסוף
 גבולו הערים הלא מתפוח עד נחל קנה לאפרים
 היו כמות ערו מכסה : (י) כנבס לאפרים
 יהודה לבני יוסף : ולמנוס לבני מכסה :
 פלכין ושלשת הכמות הנוכחין בלן של דור ושל עין דור היו כמו שמופך למעלה בספר וק מלך

מכלל יומי

(ז) מאשר המכמחת , הגבול הידה יוצא מגבול אשר למכמחת שהיה שם מקום
 זהו ה היה ע"שכם ; (י) יפגעו , ענין פנישרה ; (יא) שלשרה הנפת , מחו
 אן

דרייא לאַנדשאַפֿטן • (יב) מנשה קאנטע אבר דיא איינוואהנר דיור שטעטע ניכט אויסטרייבן , דער כנעני האטע זיכ'ס פֿאַרגזעצט , אים לאַנדע צו בלייבן • (יג) דא אבר ישראל דער מעכטיגרע וואר , זא מאַכטען זיא דען כנעני ציגובאר , פֿרטריבן איהן אבר ניכט • (יד) הירוויף רעדטן דיא זעהנע יוספ'ס מיט יהושע אונד שפראַ כֶּען : ווארום האַזט דוא מיר צום ערב גוט נור איין לאַז , איין שטריך לאַנד געגעבן , דא איד דאך אן פֿאַלק וואַ צאהל רייד בין , אונד דער עוויגע מיד , וויא דוא זיהסט , גזענענט האַט ?

(טו) יהושע אַנטוואַרטטע איהנן : ווען דוא רען זא צאהלרייך בוט , זא געהי דינאויף אין דען וואַלד , אונד הויא דיר דא פֿלעצע אויס , ביו אינ'ס גביהט דעם

באור

(יב) ויאל , ויאצה לשבת , וכתאמץ בכל כחו לבלתי יגרש , ובחר לתת מם אס אך יסאר צכנען • (יד) בני יוסף , אפרים ומנשה , כ"ש להלן ויאמר יהושע לאפרים ולמנשה • גורל אחד , לאפרים ולמנשה אשר בארץ כנען לא הפיל אלא גורל אחד , כי כן משמע ממה שנאמר ויאל הגורל לבני יוסף כו' , ונאמר אחריו ויכלו בני מנשה ואפרים , ששעורו בגורל הזה כחלו יחדיו מנשה ואפרים , וסמך ליה ויהי גבול בני אפרים כו' , ולא באמר ויאל הגורל , אע"פ שנאמר צמקה ויהי הגורל למטה מנשה , הנה לא היה הגורל הזה מעין הגורלות שבין שנט לשנט , אלא מעין הגורלו שבין משפחה למשפחה , כי אפרי שיאל הגורל לשנט הפילו גורל לבדר מקום משפחה ומשפחה כעבאר • וזה טעם שלא נאמר בבני יוסף ויהי הגורל לא במנשה , כי אפרי שהוברר מקום מנשה , נודע מאליו תקום אפרים , ולא היה נריך טוב לגורל • עיין מ"ש לעיל פ' א' • (טו) ובראת , תכרות לך שם העצים עד

שלישת הנפת : (יב) ולא יכלו בני מנשה להוריש את הערים האלה ויאל הכנעני לשבת בארץ הזאת : (יג) ויהי כי חזקו בני ישראל ויהנו את הכנעני למים והורש לא הורישו :

(יד) וידברו בני יוסף את יהושע לאמר מדוע נתתה לי גחלה גורל אחד והכל אחד ואני עסרב עד אשר עד כה ברכני יהוה : (טו) ויאמר אליהם יהושע אם עסרב אתה עליה לך היערה ובראת לך שם

בארץ

רש"י

דור לכפות דור ובסמוך אחד אומר לכפות דור מים וכלן כך הוא אומר ואת יושבי דור ובכמותם שלשת כפות שהיו לה : (יב) ויאל • ויאצה : (יד) וידברו בני יוסף • שנט מנשה : עד אשר עד כה ברכני ה' • אשר ראית שנתרבה מנייני ממין ראשון למניין שני עשרים אלף וחמש מאות כמנין כ"ה בנימטרי"א למניין ראשון אתה מוצא במנשה כספר וידבר שנים ושלושים אלף ומאתים ובמנשה שנים וחמשים אף ושבע מאות • דבר אחר עד אשר עד כה ברכה שנאמרם לאברהם כה יסיה זרעך כתקיים כי ולפי פשוטו עד אשר כה עד אשר כן כאשר אתה רואה : (טו) אס עס רב אתה • יש כך כח לכרות יערות ולקנותם כעין שקודין אישגטי"ר בלע"ז (ברא"ט ער כל"א חויו סניידן) ושם תבנה ערים : ובראת • לשון כריתה כמו וברא אתהן בחרבום אישרט"א ש בלע"ז : (דוא ואלסט חויו סניידן)

וזה טעם שלא נאמר בבני יוסף ויהי הגורל לא במנשה , כודע מאליו תקום אפרים , ולא היה נריך טוב לגורל • עיין מ"ש לעיל פ' א' • (טו) ובראת , תכרות לך שם העצים עד

ארץ

מכלל יופי

או פלך וכן הרגם יונתן חלחא פלכין : (טו) ובראת , ענין ברירה ובחירה וכן

בְּאֶרֶץ הַפְּרִזִּי וְהַרְפָּאִים כִּי־אֵין
 לָךְ הַר־אֶפְרַיִם : (טז) וַיֹּאמְרוּ
 בְּנֵי יוֹסֵף לֹא־יִמְצָא לָנוּ הָהָר
 וְרֹכֵב בְּרוּל בְּכָל־הַכְּנַעֲנִי הַיֹּשֵׁב
 בְּאֶרֶץ־הָעַמֻּק לְאִשֶׁר בְּבֵית־
 שָׁאן וּבְנוֹתֶיהָ וּלְאִשֶׁר בְּעַמֻּק
 יִזְרְעֵאל : (יז) וַיֹּאמֶר יְהוֹשֻׁעַ־
 בֵּית יוֹסֵף לְאֶפְרַיִם וּלְמַנַּשֶׁה
 לֵאמֹר עַם־רַב אַתֶּה וְכַח גְּדוּל
 לָךְ לֹא־יִהְיֶה לָךְ גּוֹרֵל אֶחָד :
 (יח) כִּי הִר יְהוָה לָךְ כִּי־יַעַר
 הוּא וּבִרְאֵתוֹ וְהָיָה לָךְ תַּצְאָרְתוּ

כי

רש"י

סכנין) : אך . דחוק לא ימצא לנו ההר כי אך
 הוא לנו כאשר אמרת : (טז) לא ימצא . לא
 יספיק : ורכב ברול . ומה שאתה אומר לעלות
 היער ולכבוש בארץ הפרזי והרפאים עם חוק
 הוא אותו כנעני ורכב ברול לו ואל תממה אם
 קראו לפרזי ורפאים כנעני כי כולם בני כנען
 היו : (יח) כי הר יהיה לך . אותו שאמרתי
 לך יעלה לך היערה : כי יער הוא ובראמו . כי
 יער הוא ואינו ראוי אלא לעם רב ויבראוהו
 ויסכוהו : ובראמו . אתה שאתה עם רב : והיה
 לך תוצאותיו כי מוריש את הכנעני . על ידי
 שאתה עם רב : כי רכב ברול לו . ואין אחד
 משאר השבטים כדי להלחם בו כי חוק הוא
 ואתה

והענין אחד . (יח) כי הר יהיה לך , עכשיו

דעם פרזי אונד רפאים : ווען דיר דאז
 גבירגע אפרים צו ענג איזט .
 (טז) דיא זעהני יוספ'ס ערוויזערטען :
 דאזגבירגע רייכט אללערדינגס ניכט הין
 פיר אונס , אונד דער כנעני , דער אין
 דער עבנע וואהנט , דאט אייזערנע
 וואגן , וואוואהל דיא , וועלכע אין בית
 שאן , אונד איהרן לאנדשטעטען אלס
 אויך דיא , וועלכע אין דער עבנע וזרעאל
 וואהנן . (יז) דא שפראך יהושע צו
 דען זעהנן יוספ'ס , אפרים אונד מנשה ,
 וויא פאלגט : דוא ביזט איין צאהלרייכס
 פאלק , אלזא אויך זעהר מעכטיג , אונד
 מעגליך ווירד עם דיר נור איין לאז זיין .
 (יח) פאר איצט האסט דוא היר גבירגע ,
 עם איזט פרייליך וואלדיג , דהויא עם
 אבר אויס ; אין דער פאלגע , ווירסט
 דוא דיר אויך זינר אייסערסטען ענדע

באור בדיהנן

ארץ הפרזי בתוכלות ההר . (טז) לא ימצא
 לנו ההר , ולהכרית העצים עד ארץ הפרזי
 אי אפשר , כי רכב ברול לכנעני , ולא יתנו
 אותנו לרדת אל תוכלות ההר . וטעם ימצא
 כמו יחסט להם ומצא כהם (במדבר י"א כ"ב) .
 (יז) עם רב אתה , ואם כן כח גדול לך , כי
 כח עם ברוב אוכלסיו . לא יהיה לך גורל
 אחד , שעורו : לא יהיה לך הגורל (אשר יריתי
 לך) גורל אחד , אם אך תעשה ככחך וכאשר
 תמצא ידך . אז לא יהיה בעיניך כגורל אחד
 (דוא מוכט עם ניכט פיר איין לאז אנועהן) ,
 ויהיה לך הר . ולא תירא מרכב ברול , כי בהם
 לא

מכלל יופי

וכן ובראתו מענין ברז לכס איש , ובפירוש שניהם ענין כריתתו , וכן וברא אותהן
 בחרבות ושניהם מהדגוש : כי אין , כלומר צר ודחוק : (טז) לא ימצא , כלומר
 לא יספיק : (יח) ובראתו , כחברו , וישמישפירשו מענין וברא אותהן
 בחרבותם , כלומר חכרות עצי היער ורחבנה שם ערים לשבת : כי רכב ברול
 לו , מלת הטעם , ופי' לפיכך צריך שתוריש אתה הכנעני לפי שהיא חוק ורכב
 ברול לו , ואם לא הארישנו יוסי לך שכונתו אצלך ויהיו לצנינים בצרך :
 יח (ו) ויריתי

ביתוריש את הפגעני כי רכב
ברזל לו כי חזק הוא :

יח (א) ויקהלו כל עדת בני-

ישראל שלה וישכינו שם

את אהל מועד והארץ נכבשה

לפניהם : (ב) ויהיו בכני

ישראל אשר לא חלקו את-

נחלתם שבעה שבטים :

(ג) ויאמר יהושע אל בני ישראל

עד-אנה אתם מתרפים לבוא

לרשת את הארץ אשר נתן

לכם יהוה אלהי אבותיכם :

(ד) הנו לכם שלשה אנשים

לשבת ואשלחם ויקמו ויתהלכו

בארץ

רשי

ואתם יש-בד הכולת ומובטב ומבטב ומבטב מירש
עלה גד איננה סכנולו גממם גיענות שלם
משבות בם וגי הרע :

יח (א) וישכינו שם את אהל מועד : שבע

במדבר ולא היה שם מקרה אלא כות של אכנים

מלמען ויריעות מלמפילןן שניכו בשחיעת קדשים

והארץ נכבשה לכניהם : משנקבע המשכן היתה

הארץ נוסה לוקבש למנוחם : (ב) שבעה שבטים

שכבר קבלו נחלתם ראובן וכד וחלי שבע מכה דימי

משה כיצור הירדן ונחלן כנינו כמר יסל גורל ליהודה

ואפרים ולחמי מכה הריה שבטים : (ג) מתרפים

מתרשלין : (ד) לשבע - לכל שבע מן השבעה

למי נתתם - לשבעה חלקים ולא בשוה אלה לפני

השבטים הראוין לחלקם לרב לפירובו ולמעט לפני

מיעוטם

בדידונן קענען , דען דוא ווירסט דען
כנעני : אויסטרייבן , אדהונגעאכטט
ער איינרנע וואגן האט , אונד מעכטיג

אויס

יח (א) היא גאנצע גמיינע דער קינדר

ישראל פער וואמלטע ויך נאך שלה

אונד שטעלטן דא דאן שטופטסעלר

אויף : נאכדעם דאן לאנד עראכערט

פאר איהם דא דאן : (ב) גון ווארן

נאך זיבן שטעמע אונטער דען קינדרן

ישראל'ס אייביג , וועלכע איהר עהב-

טייל נאך גיבט גמילט האטן :

(ג) דא שפראך יהושע צו ישראל :

וויא לאנג נאך ווערט איהר נאכלעסיג

זיין אים היינעטן , דאן לאנד איז

בויע צו נעמן , דאן אייך דער עוויגע ,

דער גאט אייערער פערט איינגענעכן ?

(ד) וועהלט דרייא מענר אויס יערס

שטאמע , איך וויל זיא אבשיקן , דאס

זיא דאן לאנד בערייטן , עס נאך דען

גהעריגן

באור

לא יוכלו להלחם בהר . וברבות הימים יהיה

לך גם תולדותי , כי תורי את הכנעני , אע"פ

שרכב ברזל לוחזק הוא :

יח (א) והארץ נכבשה , כתם רש"י

משנקבע המשכן היתה הארץ נוסה

לכבוש ע"כ . אס כן לא היתה הארץ כבושה

עדיין , וכן נאמר ויהי אחרי מות יהושע וישאו

מי יעלה לנו בתחילה להלחם בכנעני (שופטים

א' א') הרגו שהוצרכו עוד להלחם , וככל זאת

אמר יהושע אל החלק , ועתה הניחה' לאחיב'כ

כאשר דבר , פנו וסעו לכם ארץ אחותכ' ?

(להלן כ"ב ד') וכראה שאחר שכבש יהושע ל"א

אלכים נשארו אך מחוות אחדים וערים נפרדות

כמוג , ולא יכלו התיבג לפני ישראל , אס ישמרו אך את דבר ה' והיתה אס כן הארץ

כנפשת והיה ראוי לתרגם : (כאכדעס דאן לאנד זאפיל אלס עראכערט וואר) - מתרפים ,

מעבין רפה ידים , כמו מתרפה במלאתו (משלי"ח ט') . כלו' עדמתי תשבו בנתיכם ,

ותניחו את הארץ מבלתי בוא לרשתה . (ד) לפי נחלתם , לשבעה חלקים , כ"א

למטה